

BUDGETEN

Utbildning för företagsläkare hotad

Arbetslivsinstitutet stoppade genast företagsläkarkursen som startade i september, eftersom regeringen vill lägga ned institutet.

Arbetslivsinstitutet läggs ned helt och hållet med motiveringen att minska byråkratin.

Institutet bedriver arbetslivsforskning men ger även utbildning till bland andra fackliga förtroendemän och utbildning inom företagshälsovården, bland annat den kurs, motsvarande 15 högskolepoäng, som krävs för att bli specialist i företagshälsovård.

Kursen sträcker sig över tre terminer. Ett 30-tal blivande företagsläkare påbörjade utbildningen i Stockholm i september. Den skulle pågå till december 2007. Men Arbetslivsinstitutet läggs ned den sista juni 2007. Det meddelades i budgetpropositionen förra måndagen. Dagen efter fick kursdeltagarna besked

Foto: Sara Holmve

»Det här är inte genomtänkt för fem öre. Vi tycker att kursen ska fullföljas. De här specialisterna behövs varenda en.«

Johnny Johnsson, ordförande i Företagsläkarföreningen.

från institutet om att kursen var avblåst och nästa kurstillfälle, vecka 43, var inställt.

Johnny Johnsson, ordförande i Företagsläkarföreningen, är kritisk.

– Deltagarna blev förtvivlade och arbetsgivarna som skaffat vikarier blev förtvivlade. Man borde ha en avvecklingstid. Det här är inte genomtänkt för fem öre. Vi tycker att kursen ska fullföljas. De här specialisterna behövs varenda en. Det har en jättestor betydelse för företagshälsovården, säger Johnny Johnsson.

Jan Erik Persson, administrativ chef på Arbetslivsinstitutet, beklagar situationen. Det snabba beslutet att ställa in kursveckan berodde på medarbetare i kris efter nedläggningsbeslutet.

– Vi måste påbörja avvecklingen av verksamheten redan nu. All personal måste sägas upp, säger han men meddelar att Arbetslivsinstitutet ska undersöka om det trots allt finns möjligheter att slutföra kursen.

Allt rörande den framtida utbildningen av företagsläkare är i dagsläget oklart. Jan Erik Persson tror inte att regeringens tanke är att institutets verksamheter ska tas över av någon annan. Då borde det ha stått i propositionen.

Först om ett par veckor har regeringen svar på dessa frågor, enligt arbetsmarknads-

minister Sven Otto Littorins pressekreterare Mårten Wennberg på torsdagen i förra veckan. Dagen efter, i fredags, lovade ministern via pressekreteraren att alla som har påbörjat utbildningen ska få gå klart den. Hur det ska gå till framgick inte.

Utbildningen ges även i Göteborg, av Arbets- och miljömedicin vid Sahlgrenska akademien, på Arbetslivsinstitutets uppdrag. Kursen i Göteborg kommer att fullföljas som planerat och avslutas i mars 2007, enligt Mats Hagberg, professor vid Arbets- och miljömedicin. I Göteborg är man också beredd att ta ett större framtida uppdrag.

– Vi har ambitioner att starta en ny kurs 2007 och jag kan inte tänka mig annat än att regeringen kommer att tillskjuta pengar. Det vore mycket märkligt annars. Behovet av företagsläkare är så stort, säger Mats Hagberg.

Han hoppas också att den kompetens inom arbetslivsforskning som byggts upp på Arbetslivsinstitutet nu inte raseras. Samma farhåga har Johnny Johnsson. Arbetslivsforskningen, som också utbildningen är beroende av, måste ha en hemvist. Institutet har också ett omfattande bibliotek. Mats Hagberg hoppas att forskningsmedel kommer att öronmärkas för arbetslivsforskning.

Elisabet Ohlin

NÅGRA FRÅGOR TILL ...

Varför ska du åka till Kina?

... Eva Nilsson Bågenholm, som i egenskap av ordförande i den etiska kommittén i World Medical Association, WMA, blivit inbjuden till Peking.

Kinas bristande syn på medicinetiska regler, bland annat handel med organ från kinesiska fångar, är ett ämne som engagerar WMA. Nu ska kommittén diskutera frågan med det kinesiska Läkarförbundet.

Eva Nilsson Bågenholm

Vad är bakgrunden till mötet i Kina?

– Kina är medlemmar i WMA sedan 1998, men har aldrig deltagit på något möte. Sverige röstade emot den kinesiska ansökan på grund av organhandeln. De senaste två åren har WMA diskuterat frågan. Förra året skickade vi brev till det kinesiska Läkarförbundet för att ta reda på hur de ställer sig till WMAs etiska regler.

Fick ni svar?

– I juni fick vi svar. Vi fick också en invitation till landet. Kina svarade att de lever enligt WHO:s deklARATIONER och att de efterlever problemet. Det ledde till häftiga diskussioner i vår etiska kommitté. Några vill utsluta landet, andra ville vänta och se.

Vad kom ni fram till?

– Vi kom överens om att vi måste få ett klagörande från Kina. Vi har tackat ja till deras invitation och vi ska åka över för att träffa det kinesiska Läkarförbundet för att höra hur de ser på WMAs etiska regler. En grupp på fem personer har utsetts.

... och hur har de reagerat?

– »Är det ett hot?«, frågade de. Vi har förklarat att vi vill diskutera läkaretik. Ett problem är att förbundet är en del av den kinesiska staten.

När åker ni?

– Inget datum är bestämt än. Vi ska försöka att göra återrapportering på WMAs möte i maj. Om det blir aktuellt att utsluta Kina kan det bara ske på General Assembly i oktober.

Agneta Borgström

Uppsalas primärvårdschef sägs upp

Med omedelbar verkan sägs Kerstin Söderlund upp från sitt uppdrag som primärvårdsdirektör i Landstinget i Uppsala län. Skälet: landstingsdirektören är missnöjd med hennes sätt att leda primärvården.

– Jag har bristande förtroende för henne och saknar

tilltro till att hon ska kunna åstadkomma ett förbättringsresultat för ekonomin under 2007. Dessutom ökar sjukskrivningarna inom förvaltningen, säger Per-Olof Osterman, landstingsdirektör i länet, där primärvården under lång tid haft stora problem när det gäller tillgängligheten.

Kerstin Söderlund får enligt anställningsavtalet ett avgångsvederlag på 24 månaderslöner, motsvarande 1,6 miljoner kronor. Hon har varit primärvårdschef i tre år. Ny tillförordnad chef för primärvården är AnnCharlotte Frank-Lindgren, som idag är tandvårdsdirektör i landstinget. •

Lancet rankar WHO-kandidater

Tidskriften the Lancet har rangordnat lämpliga kandidater till jobbet som högste chef för världshälsoorganisationen WHO.

Vid ett möte den 6–8 november är det tänkt att WHOs ledning ska utse sin nya generalsekreterare. 13 kandidater till posten har genomgått Lancets extensiva analys. Dessa har fått svara på frågor som vad de skulle ägna de första 100 dagarna på posten som WHOs generalsekreterare åt och vilka globala hälsofrågor de anser som mest relevanta. Tidskriften har sedan ställt upp tre olika typer av vad man kallar »teknisk kompetens« som en lämplig vinnare måste besitta. Först krävs minst fem till tio års erfarenhet av glo-

balt hälso- eller sjukvårdsarbete alternativt forskning. Därefter krävs vetenskaplig kompetens. Slutligen bör en lämplig kandidat ha erfarenhet av att sköta »hälsomyndigheter« i låginkomstländer.

Bara fem kandidater uppfyller kriterierna enligt Lancet. Vid sidan av den tekniska kompetensen krävs administrativ kompetens, skriver tidskriften vidare. En kandidat bör framgångsrikt ha drivit vad man kallar för »komplexa verksamheter« tidigare.

Nu finns bara några få kandidater kvar och Lancet har rankat dessa efter de visioner och mål kandidaterna uppgett att de har med tjänsten om de får den. Dessa mål har sedan ställts i jämförelse med de problem WHO står

inför under kommande år.

Slutligen menar Lancet att mexikanaren Julio Frank är mest lämpad för jobbet. Om han sedermera verkligen får den eftersökta posten återstår dock att se. Lancet pekar på att de två personer som senast

haft jobbet, norska Gro Harlem Brundtland och J-W Lee, har varit mycket lyckade val som båda bidragit till att WHO kunnat stärka sin ställning under senare år.

Anders Hansen

Källa: Lancet. 2006;368:1213-1214.

■ Tretton personer har föreslagits till generaldirektör för WHO, däribland Dr David A. Gunnarsson från Island och professor Pekka Puska från Finland.

Övriga kandidater är Dr Kazem Behbehani (föreslagen av Kuwait), Dr Margaret Chan (föreslagen av Kina), Dr Julio Frenk (föreslagen av Mexiko), Dr Nay Htun (föreslagen av Myanmar), Dr Karam Karam (föreslagen av Syrien), Dr Bernard Kouchner (föreslagen av Frankrike), Dr

Pascoal Manuel Mocumbi (föreslagen av Moçambique), Dr Shigeru Omi (föreslagen av Japan), Dr Alfredo Palacio González (föreslagen av Ecuador), Ms Elena Salgado Méndez (föreslagen av Spanien) och professor Dr Tomris Türmen (föreslagen av Turkiet).

Svensken Anders Nordström, som är tf generaldirektör sedan i maj då förre generaldirektören Dr Lee Jong-wook plötsligt avled (se även LT 21–22/06), kandiderar inte. •

annons